

С Т А Н О В И Щ Е

на дисертационен труд на **Красимир Георгиев Радков**
на тема: **„Заниманията с катерене като средство за повишаване на физическата дееспособност и психическа устойчивост при юноши и девойки“**

за присъждане на образователната и научна степен „доктор“, научна специалност „Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка“ в професионално направление 7.6. Спорт

Научен ръководител: доц. Николай Панайотов, доктор

Изготвил становището: проф. Чавдар Сотиров, доктор

Основание: Становището е изготвено в изпълнение на Заповед на Ректора на НСА „Васил Левски“ № ЗП-1549/26. 11. 2021г. относно провеждане на публична защита на дисертационен труд на Красимир Георгиев Радков, докторант редовна форма на обучение към катедра „Туризм, алпинизъм и ориентиране“,

1. Данни за докторанта и докторантурата

Красимир Георгиев Радков е роден на 26.12.1989 г. в гр. София. След завършване на средното си образование в гр. София се обучава в УНСС, където се дипломира през 2012 г. в ОКС „бакалавър“. През 2014 г. завършва МП „Спорт за високи постижения – Алпинизъм“ в НСА „Васил Левски“. Притежава квалификацията *Планински водач* – АПХ от 2014 г.

По данни от приложената автобиография Красимир Радков има професионален опит като треньор по спортно катерене близо 10 години, от които 5 е работил само с деца.

През 2016 г. Красимир Георгиев Радков е зачислен за докторант редовна форма на обучение в област на висше образование 7. *Здравеопазване и спорт*, професионално направление 7.6. *Спорт*, по научната специалност *Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка* със срок на обучение 3 (три) години. През 2019 г. е отчислен с право на защита.

2. Данни за дисертацията и автореферата.

Дисертацията е разработена в обем от 137 страници, от които 123 основен текст, 9 страници списък на използваната литература и 5 страници приложения.

Темата на дисертационния труд, по мое мнение, е актуална в няколко аспекта. Първият е по отношение утвърждаването на иновативни тенденции и визията за ключовите компетентности в сферата на образованието и в частност по предмета „Физическо възпитание и спорт” в училище. Следващият аспект е свързан със здравето като състояние на пълно физическо, психическо и социално благополучие в посока повишаване на физическата дееспособност на учениците. Третият аспект е с акцент повишаването на мотивацията за спорт на учениците с атрактивни спортове в училищна среда.

3. Оценка на структурата и съдържанието на дисертационния труд

Дисертационният труд, в структурно отношение и обем, отговаря на изискванията на правилника за приложение на ЗРАСРБ.

Уводната част, според мен, е твърде кратка и за читателя остава в сянка проблематиката на дисертационното изследване. В увода, добре би било, авторът да представи в кратко изложение научната концепция и макрорамката на своето дисертационно изследване.

В глава първа «Теоретичен анализ и постановка на проблема» с пет параграфа, авторът проучва:

- теоретико-методически и организационни аспекти на физическото възпитание и спорта в образователната система на Р България;
- мястото и значението на катеренето като избираема форма към часовете по физическо възпитание и спорт в училищната среда;
- физическо развитие и дееспособност на ученици от юношеска възраст;
- психическо развитие и устойчивост на ученици от юношеска възраст.

Авторът прави междинни изводи в края на всеки параграф. С това проличават уменията му за анализ на изследваната научна материя. В резултат на това в параграф 1.5. сполучливо формулира своята хипотеза (на стр. 65), според която: *заниманията с катерене по предложения авторски модел и иновативна програма, ще съдействат за подобряване на физическата дееспособност и психическата устойчивост на подрастващите юноши и девойки.*

Във втора глава е представена методологията, методиката и организацията на изследването. Представени са целта, задачите, обекта и субекта на изследването. Всички те са формулирани и дефинирани коректно.

Съставената методика и изследователският инструментариум са адекватни и предполагат надежност при изпълнение на поставените задачи за емпиричното изследване.

Съществен момент в дисертационното изследване е разработването на концептуален *„Модел за начално обучение по катерене за юноши и девойки”* (стр. 69) и разработената *Експериментална програма за начално обучение по катерене за юноши и девойки*.

Тези иновативни елементи са ключови за постигане на крайната цел на дисертационното изследване, а именно *разкриване на влиянието на заниманията с катерене, като средство за повишаване на физическата дееспособност и психическа устойчивост при юноши и девойки*.

В трета глава е представен анализът на резултатите. Получените емпирични данни от изследването са изложени подробно в 40 страници и 5 параграфа. За визуализация на статистическите резултати, авторът е използвал сравнителни диаграми и таблици. Изводите са адекватни и са следствие на изложените количествени и качествени параметри. Въз основа на всичко това, в края на аналитичната част на дисертационния труд, Красимир Радков потвърждава хипотезата, че *заниманията със спортно катерене спомагат правилното развитие на юношите и девойките, като то може да бъде използвано като средство за повишаване на физическата дееспособност и психическа устойчивост на учениците*.

Представените изводи и препоръки (които имат практико-приложен характер) са коректни. По-голямата част от тях могат да бъдат успешно реализирани.

Представеният автореферат отговаря на общоприетите изисквания и отразява постигнатите резултати в дисертационното изследване, както и на структурата на дисертационното изследване. Стилът и езикът на изложението са в съответствие с нормите на българския език.

Изложен е списък на научните публикации на Красимир Радков в съответствие с изискването на ЗРАСРБ и правилника за неговото приложение.

4. Научният принос на представеният труд може да се определи с разработването на концептуален *„Модел за начално обучение по катерене за юноши и девойки”* (стр. 69) и експериментална програма за начално обучение по катерене за юноши и девойки.

5. Критични бележки и препоръки

Нямам критични бележки към автора. Препоръчвам на Красимир Радков да разработи методическо пособие по темата на дисертацията, което може да бъде в полза на спортните педагози в бранша – за повишаване на тяхната квалификация.

6. Заключение

В заключение, убедено давам своята положителна оценка за разработения от Красимир Радков дисертационен труд. Той притежава качества и достойнства и отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ). Това ми дава основание да предложа на уважаемите членове на научното жури да гласуват за присъждане на **Красимир Георгиев Радков** на ОНС „доктор” по професионално направление 7.6 – Спорт, докторска програма „Теория и методология на спортната наука” .

11.01.2022г.
Шумен

Подпис:
проф. д-р Чавдар Сотиров

STANDPOINT

on the dissertation thesis of **Krassimir Georgiev Radkov**
on the topic: "**Climbing as a Means of Increasing Physical Capacity and Mental Resilience in Adolescent Boys and Girls**"
for awarding the educational and scientific degree "Doctor", scientific field
"Theory and Methodology of Physical Education and Sports Training" in the
professional field 7.6. Sports

Scientific supervisor: Assoc. Prof. Nikolay Panayotov, Ph.D.

Standpoint by: Prof. Chavdar Sotirov, Ph.D.

Grounds: The standpoint was prepared in pursuance of an Order of the Rector of the National Sports Academy "Vasil Levski" № ZP-1549/26. 11. 2021 on conducting a public defense of the dissertation of Krassimir Georgiev Radkov, PhD student full-time study at the Department of Tourism, Mountaineering and Orienteering,

1. Data about the doctoral student.

Krassimir Georgiev Radkov was born on December 26, 1989 in the city of Sofia. After finishing high school in Sofia, he studied at the University of National and World Economy, where he graduated in 2012 with a Bachelor's Degree. In 2014 he was awarded MP "Sports for Excellence - Mountaineering" at the National Sports Academy "Vasil Levski". He holds the qualification Mountain Guide – of the Association of Mountain Guides since 2014.

According to the attached CV, Krassimir Radkov has professional experience as a coach in sport climbing for almost 10 years, 5 of which he has worked with children only. In 2016, Krassimir Georgiev Radkov was enrolled as a doctoral student in full-time education in the field of higher education. 7. Health and Sports, professional field 7.6. Sports, in the scientific field: Theory and Methodology of Physical Education and Sports Training with a training period of 3 (three) years. He is entitled to a defense for a PhD degree since 2019.

2. Data about the dissertation and the abstract.

The dissertation consists of 137 pages, of which 123 main text, 9 pages list of references and 5 pages of appendices.

The topic of the dissertation, in my opinion, is relevant in several aspects. The first is regarding the establishment of innovative trends and the vision of key competencies in this field of education and in the subject "Physical Education and Sports" at school in particular. The next aspect is related to health as a state of complete physical, mental and social well-being with reference to increasing the physical capacity of students. The third aspect is to increase the motivation for sports of students with attractive sports in the school environment.

3. Evaluation of the structure and content of the dissertation.

The dissertation work in structural terms and volume meets the requirements of the regulations for applying the Law on Development of Academic Staff. The introductory part, in my opinion, is too short and the dissertation research matter remains not clear enough to the reader. In the introduction, it would be good for the author to briefly present the scientific concept and the macro framework of his dissertation research.

In the first chapter "Theoretical analysis and formulation of the problem" with five paragraphs, the author examines:

- theoretical-methodological and organizational aspects of physical education and sports in the educational system of the Republic of Bulgaria;
- the place and importance of climbing as an elective form to the classes of physical education and sports in the school environment;
- physical development and capacity of adolescent students;
- mental development and resilience of adolescent students.

At the end of each paragraph the author makes intermediate conclusions, which reveals good skills for analysis of the studied scientific matter. As a result, in paragraph 1.5. he successfully formulates his hypothesis (on page 65) according to which: *climbing activities according to the proposed author's model and innovative program will help to improve the physical capacity and mental stability of adolescent boys and girls.*

The second chapter presents the methodology and organization of the study. The aims and objectives and subject matter of the research are presented. They are all formulated and defined correctly. The developed methodology and the research tools are adequate and show reliability in the performance of the objectives set for the empirical research. An important point in the dissertation research is the development of the conceptual "Model for initial climbing training for boys and girls" (p. 69) and the developed *Experimental program for initial climbing training for boys and girls.*

These innovative elements are key to achieving the ultimate goal of the dissertation research, namely *to reveal the impact of climbing activities as a means of increasing physical capacity and mental resilience in boys and girls.*

The third chapter outlines the analysis of the empirical results obtained from the study. The analysis of the results is presented in detail in 40 pages and 5 paragraphs. The author used comparative charts and tables to present the statistical results. The conclusions are adequate and are confirmed by the value parameters.

Based on them, at the end of the analysis Krassimir Radkov confirms the hypothesis that sport climbing helps the proper development of boys and girls, and it can be used as a means to increase the physical capacity and mental resilience of students.

The presented conclusions and recommendations are a function of the analysis of the obtained empirical results. The recommendations are of a practical and applied nature and can be successfully implemented.

The presented abstract meets the generally accepted requirements and it reflects the results achieved in the dissertation research. It corresponds to the structure of the dissertation thesis. The style and language of the scientific work are in accordance with the norms of the Bulgarian language.

A list of Krassimir Radkov's scientific publications is presented in accordance with the requirements of the Law on Development of Academic Staff and the regulations for its application.

4. The scientific contribution of the presented work can be determined by the development of the conceptual "Model for initial climbing training for boys and girls" (p. 69) and the developed Experimental program for initial climbing training for boys and girls.

5. Critical remarks and recommendations

I have no critical remarks to the author. As a recommendation I would encourage Krassimir Radkov to work out a methodological manual on the topic of the dissertation, which can be of benefit to all sports educators and their qualification. improve their skills.

6. Conclusion

In conclusion, I confidently give my positive assessment of the dissertation thesis written by Krassimir Radkov. It has the academic qualities and merits and meets the requirements of the Law on the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria. This gives me the grounds to advise the esteemed members of the scientific jury to vote that Krassimir Georgiev

Radkov be awarded the educational and scientific degree "Doctor" in professional field 7.6 - Sports, doctoral program "Theory and Methodology of Sports Science".

11.01.2022.
Shumen

Signed:
Prof. Chavdar Sotirov PhD